

Z činnosti klubu – členské a výborové schůze

Výstava kaktusů – jak to bylo tentokrát

Čeladná, Kaktusy v Pobeskydí

Přírůstky v knihovně

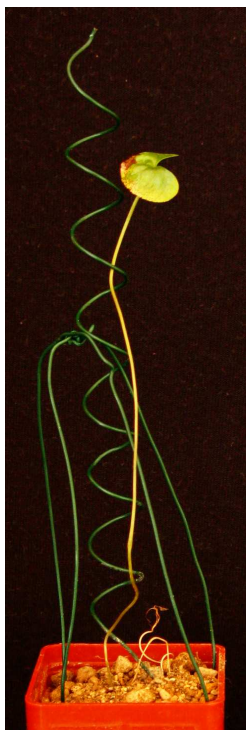
Jiří Pavlík – 60 let

Makrofoto mobilem

Fotka na plakát – jak na to

Různé a všelijaké zdaleka i zblízka

Dioscorea elephantipes* a *Soehrensia bruchii

Prázdniny

Medardovi to letos docela kape, jakoby nám chtěl vynahradit dlouhý nedostatek srážek z předešlých měsíců. Uklízím rostliny z výstavy, smrskávám kytky, aby zabraly co nejméně místa, vytrhávám hromady ptačince. Dávám si dohromady obsah nového Azetu, který dostanete do ruky začátkem září. To už se budeme chystat na zájezd do Maďarska. Tedy ti z nás, kdo mají zásluhu na brigádách a službách kolem výstavy. Tě nakonec bude věnována podstatná část čísla.

Dále kromě obvyklého přehledu činnosti klubu letmo zmíníme události proběhlé i očekávané, zdaleka i z blízka a snad se dostane i na odskok k fotografování.

Před uzávěrkou doplňuji, že rekordní horka koncem června vystřídal deštivější červenec, který ke konci opět slibuje léto. Zatímco Londýn žije přípravou na olympijské hry, na ševrchnost má docela pilno. Zatahuje se síť nad některými malými rybami, někteří politici si zkoušejí pruhovaný mundúr, ti druzí však stále zůstávají nedotknutelní. Vláda opět prošla hlasováním o důvěře a parlament schválil tzv. církevní „restituce“. Ponechme však zprávy svědčící o vyhrocování mnoha jevů a situaci včil stranou a honem zpět k obsahu Azetu:

Tentokrát se nejvíce pochlapil Radek Čech a přispěl i Jaroslav Kašparovský. Oběma děkuji. Kytka čísla je tentokrát nekaktusová, snad to zarytí pravověrní kaktusáři překousnou.

Tož krásný a příjemný konec léta vám všem.

Josef

Členská schůze 4. května 2012

Úvod schůze patřil organizaci přípravy výstavy a zapisování služeb. Vystavující, kteří chystají ucelený tématický celek, byli vyzváni, aby poslali redaktorovi Azetu text či seznam, který má být vyvěšen u expozice. Bude to provedeno jednotnou formou a zalaminováno. Předseda dále sdělil oznámení jihlavských kaktusářů o možnosti zúčastnit se jejich zájezdu a o možnosti vystavování a prodeje kaktusů na Šumavě. Proběhlo obvyklé slosování vstupenek. Cenami pro slosování přispěli Karel Tenk, Petr Metela a Laďa Kašpar.

Hlavní přednášky byly tentokrát dvě. První bylo dokončení minulé přednášky o severoamerických kaktusech od Jiřího Škalouda. Hovořil o rodu *Echinomastus* a stačilo mu k tomu třicet minut. Nicméně má do budoucna stále dost materiálu na další přednášku. Přednáška proběhla v podobném stylu jako minule a uspokojila především odborníky na tuto oblast, kterým není na překážku určitá jednotvárnost.

Druhý přednášející Rudolf Moulis pěstuje epitelanty od roku 1975. Přitahovaly jej zvěstmi o obtížném pěstování a hlavně svými miniaturními rozměry vhodnými do nedostačných prostor.

Přednášející, kterého si pamatujeme z volné tribuny v únoru 2009 (Azet 2/2009), začal přestavením rodu, popisem a systematickým zařazením. Zmínil i etymologický původ názvu rodu. Vyvrátil „pověru“, že rod je pouze jednodruhový (*Epithelantha micromeris*) a hned to rozvedl a zdůvodnil. Následovalo důkladné a přehledné představení řady druhů tohoto rodu.

Účastníky rozveselil kouzelný dodatek přednášejícího, či výzva: „Pokud by vás někoho napadlo, že máte nějakou epitelantu, že mi ji přinesete a chcete ji určit, tak to nedělejte. Protože já ji nepoznám.“

Ačkoli přednášku znám pouze ze zvukového záznamu, podle ohlasů účastníků, s nimiž jsem potom mluvil, byla zajímavá a velmi zdařilá.

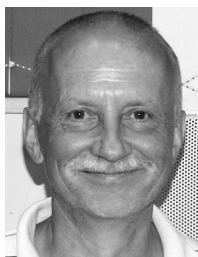
Schůze výboru 15. května 2012

Poslední výborová schůze před výstavou se pochopitelně nesla převážně v tomto tématu. Dobrá organizace brigád, propagace a průběhu je základem úspěchu celé akce. Z ostatních bodů jednání patří zmínit informaci o zvýšeném zájmu o půjčování knih z klubové knihovny.

Členská schůze 8. června 2012

Schůze byla mimořádně posunuta na pozdější termín – o jeden týden z prvního na osmého června. Bylo to kvůli možnostem zahraničního přednášejícího. Poprvé po několika letech tedy schůze neproběhla během výstavy kaktusů.

Na úvod upozornil Stanislav Stuchlík na změnu návštěvních hodin klubové knihovny a po informaci Jiřího Peňáse o prodeji sbírky p. Bureše proběhlo obvyklé losování vstupenek.

Přednášku měl p. Volker Schädlich z Německa. Z němčiny překládal Jiří Kolařík. Tématem byla oblast Chaco, přednáška zahrnuje území Paraguaye a Brazílie. Někdy jezdívají křížem až do Bolívie. Přednášející je gymnofil, což naznačuje hlavní předmět jeho zájmu.

Cestu začali v Asunciónu, jeli po rovinatých bažinatých územích na sever, kde začínaly první kaktusy. Tam našli vzácnější *Discocactus hartmanii*. Postoupili do města Concepción, typického jihoamerického města. Tam hledali a našli *Gymnocalycium anisitsii*, některé rostliny byly pod vodou, aniž jim to ublížilo. Vyprávění prokládal přednášející i zmínkami o svých dalších cestách a o rostlinách, které tam viděl (např. *Frailea*). Dále pokračovali na západ, kde našli *Gymnocalycium matoense*. Lokalita bývá vypalována a naposledy zde našel už jen tři rostliny.

Ani zde není prostor na podrobnější rozepisování obsahu přednášky, kdo viděl a slyšel, má výhodu. Ti druzí jsou odkázáni na zvukový záznam.

Cestování bylo místy krkolomné a dobrodružné (přejíždění autem po železničním mostě, brody, rozbité cesty...). Ke konci to dosvědčily obrázky poničených automobilů. I přesto vše dopadlo šťastně, jako i tato přednáška. Na konci bylo ještě zmíněno, že v oblasti Chaca při řece Paraguay žijí dodnes potomci českého cestovatele Vojtěcha Friče (kmen Chamacoco, pozn. redakce).

Přednáška byla pestrá a živá, překlad byl svižný a kvalitní. Nakonec i překládající Jiří Kolařík vykonal několi cest po jižní Americe a prostředí mu rovněž nebylo cizí.

Schůze výboru 12. června 2012

Schůze zhodnotila zejména průběh a výsledky výstavy kaktusů. Byly předány k zaúčtování zbývající doklady. Závěry najdete na jiném místě v tomto čísle. Kromě toho proběhlo obvyklé

vyhodnocení minulé členské schůze a přednášky a byly projednány návrhy na přednášející druhé poloviny roku 2012.

Schůze výboru 17. července

Jako po řadu předchozích let, sešel se výbor klubu v Lišni u Petra Metely. Projednávaly se ještě některé drobnosti týkající se výstavy, obsah Azetu, byly navrženy přednášky do konce letošního roku a organizace zájezdu začátkem září. Stanislav Stuchlík jako člen redakční rady časopisu Kaktusy oznámil, že se předpokládá navýšení ceny časopisu (vyčerpána někdejší rezerva a úbytek předplatitelů).

V neoficiální části jsme poblahopřáli Petrovi k narozeninám a Radkovi Čechovi k založení rodiny.

Ohlédnutí za výstavou

Výstava kaktusů proběhla převážně podle osvědčené šablony minulých let. Mezi hlavní změny patří návrat uspořádání dohromady s prodejní částí a živější aranžmá. V porovnání s minulým ročníkem poklesla návštěvnost, stouply tržby z prodeje rostlin a přibýlo brigádnických hodin. Podrobnosti vizte níže v příspěvcích jednotlivých členů výboru:

Finanční přehled

Vstupné a prodej literatury	25 928 Kč
Prodej rostlin	20 685 Kč
Materiál k aranžování	9 709 Kč
Občerstvení	5 821 Kč
Odměna pokladníka	3 000 Kč
Inzerce tisk	2 855 Kč

Marek Najvar

Brigády a služby

Jméno	Hodin	Jméno	Hodin	Jméno	Hodin	Jméno	Hodin	Jméno	Hodin
Kašparovský	97,5	Procházková	23,5	Kvasničková	15	Vítek	10	Škaloud	7
Stuchlík	72,5	Man	23	Dohnalík	14,5	Dvorský	10	Polách	6,5
Metela	55,5	Omasta	22	Kraus	14,5	Skurský	10	Marčák	6
Mazour	48,5	Dobešová	19	Drápela	14,5	Horákovský	10	Machálek	6
Čech	47,5	Ziegrosser	18	Hasoň	13,5	Knápek	9,5	Dobiáš	6
Bartušková	39,5	Hotárek	17,5	Tenk	12,5	Urban	9	Moulis	5
Urbanová	39	Kovář	16	Urbánek	12	Šopf	9	Březa	5
Havelková	30,5	Peňás	16	Jelínek	11	Odehnal	8	Buček	3,5
Sedláček	29	Harašta	15,5	Chalupa	11	Novák	8	Knápková	3,5
Vašina	24,5	Soška	15	Hrubý	10,5	Křivánek	8	Sedlák	1,5

Stanislav Stuchlík

Postřehy ze 17. výstavy ve Čtyřlístku od zaujatého přihlížejícího (prodavače)

Letošní výstavu kaktusů (2012) hodnotím jako velmi zdařilou. Přestože se v omezeném a nám určeném prostoru moc velká kouzla vymýšlet nedají, podařilo se hlavnímu aranžérovi

Jaroslavu Kašparovskému a jeho spolupracovníkům docílit zase jiného pohledu na naše oblíbené rostliny. Výborný nápad byl i s postavou nejvýznamnějšího československého kaktusáře A. V. Friče, který by se letos dožil 130 let. S povděkem jsem kvitoval, že nám umožnil majitel zahradní firmy Ing. Pavel Kutílek spojit výstavu s prodejem, což je z hlediska obchodu jistě významný počín. Návštěvníci tak měli možnost shlédnout krásu květů našich rostlin a hned za sebou se mohli pokusit najít tu rostlinu, která je nejvíce zaujala, případně využít nápovědy od nás prodavačů, nebo vždy ochotné služby.

Rozhodně mohu konstatovat, že se letošní výstava návštěvníkům velmi líbila. Někteří z nich se vraceli i vícekrát, protože jsme jako loni zvolili možnost na jednu vstupenku přijít opakovaně. Jedna návštěvnice k nám zavítala i pětkrát. Český člověk je však vynalézavý, a tak si někteří lidé vstupenky předávali, jak se nám někteří návštěvníci pochlubili. S tím ale musíme počítat, vždyť jsme Češi. Samozřejmě nemohu posoudit, jak moc se to projevilo na úbytku platících návštěvníků, ale tuto informaci se dozvíte od někoho jiného, povolanějšího.

Co se týče prodeje, sly na odbyt vesměs větší rostliny za rozumnou cenu. Velký význam v nabídce prodejních rostlin měly i ostatní sukulenty, které jsou přitažlivé hlavně pro ženy, protože většinou nemají trny. Velkých rostlin bylo v prodeji dosti, a tak se stalo, že jedna odložená, ale neoznačená jako zamluvená rostlina, byla prodána autorem článku hned dvakrát. Co bych všechno neudělal pro pokladnu klubu kaktusářů *Astrophytum*.

Na naši výstavu zavítali různí lidé, například jeden fotograf s velmi kvalitním vybavením. Naše výstavy navštěvuje pravidelně a vždy si rozuměl se zesnulým přítelem Viktorem Taliánem, letos to bylo rok od jeho smrti. Díky němu jsme získali do archivu DVD plné kvalitních fotografií z předchozích výstav. Na letošní výsledky fotografického snažení si budeme muset chvilku počkat, než vše zpracuje, výsledek však máme přislíben.

Na výstavu chodí lidé, aby si „povznesli duši“ a přišli na jiné myšlenky. Našel se i takový návštěvník, kterého uráželo naše vyložení lidové vstupné a ke službě se choval dost nevybíravým způsobem, a to vulgárně. S tímto cenovým rozpětím, které jsme zvolili, jsem se naposledy pravidelně setkával počátkem devadesátých let. Inu lidé jsou různí.

Na naši výstavu chodí cíleně kaktusáři, ale troufám si tvrdit, že 60 % ostatních lidí chodí pravidelně každý rok. V neděli k nám zavítali i pěstitelé až z daleké Velké Británie. Nasměroval je k nám známý pěstitel „špeků“ a moravský patriot Rudy Krajča. Se znalostí několika málo slovíček jsem pochopil, že jeden Angličan byl z Essexu, druhý z Cardiffu a třetí také odjinud. Rozhodně se jim naše výstava líbila. Bodejť by ne, když jsou ceny v západní Evropě na úplně jiné úrovni a u nás jim připadaly velmi směšné. Mohu tak soudit, neboť jsem několik západoevropských pěstíren navštívil.

V naší kronice se objevil zápis i od Belgičanů a jeden tam je dokonce v pro mne nesrozumitelném a sijském písmu, a tak si národnost netroufnu odhadnout.

Teď trochu odbočím, ale s výstavou to souvisí. Šedá eminence *Astrophyta* Vladimír Kašpar zajišťoval exkurzi po brněnských sbírkách pro pěstitele kaktusů z Košic. Na výstavu je zavedl pro jistotu hned dvakrát, snad proto, aby naplnil naši spolkovou kasičku. Slovenští kaktusáři nakupovali hodně i v navštívených sbírkách, a jak Lada vtipně poznamenal, někteří navštívení si budou moci za utržené peníze koupit novou televizi.

Výstava a média: Jak všichni víte, termín výstavy je zvolen v období konání festivalu *Ignis Brunensis*, Brno, město uprostřed Evropy. S tím se pojí i naše propagace. Ve všech

tiskovinách spojených s touto akcí je o naší výstavě zmínka, sice malá, ale to se také počítá. Někteří z vás členů dávají příspěvky do různých deníků nebo městských zpravodajů. Je jasné, že si s naším rozpočtem nemůžeme dovolit nějakou výraznější formu reklamy. Jak už se stalo nepsaným pravidlem, vystupuje v Českém rozhlasu Brno náš předseda Ing. Stanislav Stuchlík. Kdo má internet, může si na následujícím odkazu relaci přehrát: <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/2635813> a pořad se jmenuje Apetýt – Hobby poradna pro kaktusáře z 21. 5. 2012

Pro ostatní krátké vysvětlení. Při dotazech posluchačů na téma pěstování kaktusů a jejich škůdci se jedna posluchačka zeptala na škůdce, který jí ožírá listy křenu. Než stačil skrytý odborník na křen Standa zareagovat, moderátorka tento dotaz ukončila. Věřím, že by odpověděl stejně fundovaně, jako kdyby se otázka týkala kaktusů.

Za zmínku stojí, že naši výstavu navštívila i regionální kabelová televize BTv. Vysíláno to bylo 31. 5. 2012 v pořadu Vlنا z Brna. Celý záznam si můžete pustit na následujícím odkazu: <http://b-tv.cz/vlna-z-brna.html?ep=2466> poslední odkaz – Výstava kaktusů

Během výstavy se přihlásil nový člen, který založil Facebookový profil, viz <http://www.facebook.com/AstrophytumBrno>

To je tak v kostce asi tak všechno. Teď už nám nezbyvá nic jiného, než se těšit na tu příští výstavu v roce 2013.

Radek Čech

Dioscorea elephantipes

Tuto všeobecně velmi známou kaudiciformní rostlinu popsal v roce 1908 Engler. Řadí se do čeledi *Dioscoreaceae* (smladnicovité).

Jak už název napovídá, druhové jméno znamená v překladu sloní noha. Rostlina měla ještě rodový název *Testudinaria*, což je odvozeno od želvy rodu *Testudo*, se kterými má podobnou kresbu krunýře. Kaudex dorůstá do průměru až jeden metr a na vrcholku má několik metrů dlouhý láňovitý stonek, který na sobě nese světlezelené srdčité střídavé lístky. *Dioscorea* pochází z Jihoafrické republiky a vyskytuje se v provincii Západní případně Východní Kapsko. Protože patří mezi rostliny, které pocházejí z oblastí se zimními srážkami, je hlavní období růstu naše zima. Z toho tedy i vyplývá způsob pěstování, které není vůbec snadné. Pro úspěšné udržení rostliny platí, že by měla mít v našem létě vegetační klid. To znamená žádnou vodu, pokud možno světlé, ale chladnější stanoviště. O první závlivku si rostlina sama řekne, když jí na podzim začne rašit stonek. Zaléváme do doby, než začnou rostlině žloutnout listy. Pokud se tak nestane, přesto se závlivkou skončíme někdy začátkem května a donutíme ji k zastavení růstu. Jako substrát se osvědčila mnohými odborníky preferovaná lávová pemza. Pokud je samotná, tak je vhodné do závlivky samozřejmě přidat hnojivo. Na velmi dlouhý nesukulentní stonek je dobré mít připravenou nějakou oporu třeba z drátu.

Autorka fotografie si pořídila rostlinku v Chrudimi v roce 2010 a měla kaudex asi 2,5 cm. Nyní dosáhla velikosti 5 cm a bez problému úspěšně prospívá. Sezónní stanoviště je na východním okně v panelovém bytě a na období klidu je rostlina přestěhována na venkovskou verandu rovněž východně orientovanou.

Ještě bych rád zmínil pokus o výsev. Vyseto bylo v únoru 2011 deset semen po jednom do čtyřky květináčku, jako substrát byl zvolen Zeolit a to vše ve výsevní misce umístěno do kultivátoru se spodním vyhříváním, regulovanou teplotou a osvětleno dvěma zářivkami. Po asi čtyřech měsících, kdy nic nenažadovalo klíčení, jsem se na internetu dočetl, že je vhodné výsevu zajistit střídání teplot, třeba v lednici. Po dalších třech měsících jsem na tento postup rezignoval a výsev nechal vyschnout. Protože semena nebyla levná a opakování je matkou moudrosti, zase jsem výsev po dvou měsících zalil, položil na topení a zapomněl na něj. Po nějaké době jsem si vzpomněl a zkontroloval, co nového se událo. K překvapení všech zúčastněných tři semínka vyklíčila. Následovalo přesazení do směsi substrátu s větším podílem pemzy a zmíněné semenáčky takto vegetují do těchto dní. Ještě je dobré upozornit na fakt, že je důležité, aby byly semenáčky celoročně ve vegetaci, než kaudex dosáhne asi 2 cm, to je doba, kdy rostlina bez problémů přežije stagnaci. Všem tuto krásnou rostlinu vřele doporučuji, jako solitera je ozdobou každé sbírky.

Literatura

Zdeněk Ježek, Libor Kunte – Encyklopedie sukulenty, 2005
Jan Gratias – Podivné rostliny s kaudexy a pachykauly, 2006

Fotografie na titulní straně

Gigascorea a Pavelka junior – autor Petr Pavelka
Asi půlroční semenáč – autor Jana Čechová, tehdy ještě Procházková
Běžná větší rostlina – autor Petr Metela

Radek Čech

Kaktusy v Pobeskydí

Již mnoho roků kaktusáři z Ostravy a Frýdku-Místku pořádají koncem června každého roku sympóziium na Čeladné. (Toto byl 19. ročník – pozn. red.)

Bylo to ale poprvé, co jsem měl možnost se tam podívat. Já a náš předseda Standa Stuchlík a ještě dva kamarádi nekaktusáři jsme se vydali na cestu do beskydských hor. Při mém orientačním smyslu bylo s podivem, že jsme místo konání našli.

Hotel Srdce Beskyd leží na konci malebného údolí, kde protéká krásný horský potok. Dá se říci, že v těchto místech opravdu dávají lišky dobrou noc. Hledáte-li klid a odpočinek, je to pravé místo na dnešní uspěchanou dobu.

Neviděl jsem celý program sympózia, pouze tři přednášky. Všechny byly velmi zajímavé, ale pro mně byla nejpůsobivější od F. Kühnase a rodech *Pyrhocactus* a *Neoporteria*. Bylo se v jeho podání na co dívat a i překlad, který jeho přednášku doprovázel, byl vynikající.

Jediným rušivým momentem bylo velmi časté přecházení posluchačů a s tím silně vrzající podlaha v promítacím sále.

V hale hotelu bylo nepřeborné množství kaktusů určených k prodeji a měl zde své zastoupení s literaturou i p. Koupelka.

Co říci na závěr: Velmi krásné a příjemné prostředí, setkání se známými kaktusáři a ke všemu nádherné počasí, takže to byl krásný a poučný výlet. Přeji vám všem, abyste někdy v budoucnu využili možnost toto sympóziium v Čeladné navštívit.

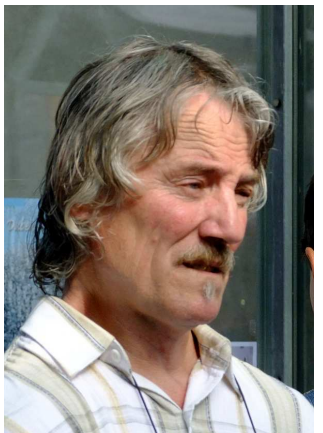
Jaroslav Kašparovský

Příprava výstavy

Vojtěch Frič u vchodu

Jubilant Jiří Pavlík

Zahájení výstavy, kapela a Pavel Kutílek

Popisy obrázků na poslední stránce (48)

Jiří Pavlík šedesátiletý

A zase tu máme jedno velmi významné životní jubileum. Dne 16. července oslavil narozeniny významný brněnský kaktusář a dlouholetý, dnes už bohužel bývalý, člen revizní komise KK Astrophytum Brno pan Jiří Pavlík. Dožívá se krásných šedesátin, i když na to nevypadá.

Jirka se začal kaktusům věnovat již ve svých čtrnácti letech, takže je pěstuje úctyhodných 46 let. Ovšem už v mladém věku věděl, čeho chce dosáhnout. Proč by zkoušel pěstovat jednodušší věci, když mu učarovaly ariocarpusy? Od svých raných počátků se věnuje tomuto rodu a nejen jemu. Kdo ho zná, ví, že má rád obecně Mexiko, což jsou třeba jeho kolekce rodu *Lophophora*, *Astrophytum*, *Echinocactus*, *Ferocactus* a mnoho dalších druhů. Samozřejmě se v jeho sbírce vyskytují i zástupci z jižní polokoule například rod *Uebelmania*. Mohu snad i prozradit, že Jiří je dlouholetým členem sdružení Gymnofil. Ještě bych rád zmínil, že se u něj vyskytují i ostatní sukulenty, třeba *Euphorbia* nebo ohromné *Pachypodium lamerei*. Venku má zas pro změnu stěnu z tilandsií. Svoje rostliny má umístěny v půdním skleníku, který si sám navrhl a vybudoval. Samozřejmě jsou tam rostliny celoročně. Co je pěkné, že má dole pracovnu a jen co vyjde schody nahoru, je ve svém království. Je zde i koutek s posezením, pro relaxaci. Pokud vím, Jiří se věnuje i křížení rostlin, a tak si vypěstoval vlastní mezirodové křížence *Ferobergia*.

Nejen kaktusy je živ člověk, mezi jeho další velkou vášeň patří i chov želv. Ve své pracovně má několik terárií a venku na dvoře vybudované výběhy s úkryty, které jsou vyhřívány.

Kromě práce v revizní komisi se podílel na aranžování naší výstavy a vůbec věcí kolem ní. Je to dáno i tím, že je povoláním zahradník a s tím souvisí i dar od Boha, a to jsou „zelené ruce“. Rovněž se velice dobře orientuje v chemii pro ochranu rostlin proti různým škůdcům. Napsal i několik článků a snad se dočkáme dalších nových informací.

Jeho sbírka kaktusů patří co do vzhledu mezi několik málo ukázkových kolekcí tady v Brně. Má totiž velký smysl pro estetiku. Vše úhledně srovnáno, pravidelně přesazováno, kytky bez sebemenších vzhledových vad na kráse, prostě nádhera. Řekl bych, že znám snad jen jednu podobnou sbírku.

Tímto bych Ti chtěl Jiří za sebe, výbor a kaktusářské kamarády popřát pevné zdraví, mnoho sil a neutuchající optimismus do další životní etapy.

Radek Čech

Přirůstky v knihovně

1090	International Cactus Advantures No. 81 Jan. 2009
1091	Kuas 2009
1092	Atlas kaktusů XXV r. 2010
1093	Atlas sukulentů XII r. 2010
1094 Gratias Jan, Nosek Jan	Pěstujeme euphorbie + CD
1095 Ullman Jaroslav	Sukulenty a jejich pěstování
1096 Woźniak Jerzy	Ariokarpusy
1097 Sadovský O., Schütz B.	Die Gattung Astrophytum
1098	Atlas kaktusů 2011
1099	Kaktusy 2010
1100	Kaktusy 2010
1101	Kaktusy 2010
1102	Piante Grasse 1999 2000 2003
1103	Piante Grasse 2004–2005
1104	Piante Grasse 2006–2007
1105	Piante Grasse 2008–2009
1106 Kunte L., Gratias J., Pavelka P.	Encyklopedie kaktusů a jiných sukulentů
1107 Maruška Jan	World off Tillandsias
1108	Kuas 2010
1109	Mitteilungsblatt GÖK 2011
1110 Donati Davide, Zanovello Carlo	Epithelantha 2011
1111 Labanc Juraj	Zoznam vyobrazení kakt. a ost.suk.(1945–1992)
1112 Donati Davide, Zanovello Carlo	Echinocactus
1113	Minimus č.1–20, 31–43
1114	Cactus & Co. XIV – 1 r. 2010
1115	Mitteilungsblatt GÖK 2010
1116 Matuszewski G., Hinz S.	Thelocactus
1117	Mitteilungsblatt GÖK 2009

Jaroslav Kašparovský

Makro mobilem

Jaký je nejlepší foťák? Touto otázkou nechci vyvolávat flamewar neboli diskusní přestřelku. Na úvod tohoto článku se hodí tato odpověď: „Ten, který mám zrovna po ruce.“ Protože často je to právě mobilní telefon např. s 3,2MB snímačem a objektivem s pevným nastavením zaostření (fix focus), chybí nám možnost zaostření na kratší vzdálenost. A nemusí to být zrovna makro z 5 cm. Často potřebujeme narychlo ofotit třeba stránku A4. U zmíněné techniky je to těsně za hranicí jejich možností.

Předpoklady

Vzpomněl jsem si, jak před mnoha lety jsem vylepšoval možnosti své Praktiky předzádkovou čočkou – více odhadnutou než vypočítanou, abych se „dostal blíž“. Měl jsem samozřejmě i mezikroužky a měch, ty však ubírají hodně světla a manipulace je zdouhavější. Dokonce

jsem takovým způsobem kdysi vylepil i možnosti 8mm filmové kamery. Tam se však musela vzdálenost (i obsah výřezu) odhadovat a výsledek byl proto velmi nejistý.

Technické řešení

Princip je velmi jednoduchý a spočívá v rozšíření objektivu o další spojku. Na její optické mocnosti bude záviset snímací vzdálenost. Je to podobné, jako když použijeme lupu k prohlížení svým okem. Výhodou ovšem je (oproti zmíněné kameře), že na displeji můžeme přece jen vidět obsah záběru a posoudit zaostření.

Praktické možnosti

Pro možnost snadného, rychlého a co nejpřesnějšího umístění předsádkové čočky to bude chtít nějaký adaptérek, nejlépe na nasunutí a zaklapnutí do vhodné polohy.

Ať už bude praktické řešení jakékoliv, myslete na dodržování následujících zásad:

- Spojná (zvětšovací) čočka o průměru větším, než je průměr objektivu
- Co nejpřesnější vystředění – poloha v ose objektivu
- Poloha vypouklou stranou od objektivu
- Rovnoběžná poloha (v ose objektivu)
- Zabránění reflexům, začernění okrajů apod.

Závěr

Nepředpokládám, že by někdo na tomto způsobu postavil svou fotografickou praxi. Kvalita odpovídá improvizaiční úrovni, kutilské zda tnosti a kvalitě použitých čoček. Chtěl jsem však ukázat, že jako nouzové rychlé a pohotové řešení není taková hříčka k zahození. Máte podobné zkušenosti a náměty? Podělte se.

Ať fotíte, čím fotíte, přeji dobré světlo, pevnou ruku a oči k vidění.

Zelená koule pro trpělivé

Abychom v Azetu měli ještě nějaký kaktus, přispěji svou troškou. V červenci mi poprvé rozkvetla letitá rostlina *Soehrensia bruchii* (obrázky na poslední straně). Potvrdily se mi tak informace, které uvádí literatura. Mám dvě větší rostliny, kterým může být asi dvacet let. Nebo určitě poctivých -náct. Jsou to svěžezelené žebrované koule o průměru 18 a 20 cm. Areoly s trny jsou husté u sebe, rostliny neodnožují. Jsou příbuzné, podobné a nyní i řazené k lobiviím/echinopsisům a eriosycím. Podle srovnání semen však mají blízko k trichocereusům a heliantocereusům. Rostliny jsou doma v severní Argentině na horských svazích až do výšky 4000 m n. m.

Právě ta menší rostlina mi letos poprvé rozkvetla postupně třemi červenými květy, které nevydržely otevřené déle než dva dny, spíše jeden, podle počasí. Už ani nevím, jak a kdy jsem k těmto svým rostlinám přišel, možná ze semen nebo jsem je koupil jako malé semenáčky. Pěstuji je na zahradě pod „deštníkem“, skleníkem bez bočních stěn. Na zimu (kolem dušiček) přenáším domů do sklepa, kde vyčkávají další jaro. Pomalu rostoucí kytky svádějí k tomu, že není třeba je přesazovat. Přesadil jsem je loni do čerstvé země a možná i za to mi ta jedna letos poděkovala kvetením.

Jak vyplývá z předchozího, pěstování není nikterak náročné a je to rostlina vhodnější pro volnou kulturu. Dostatek světla, čerstvého vzduchu, vzdušná vlhkost, výživná propustná

zem – nic mimořádného. Na zimu jí vyhovuje chladné světlé stanoviště. Je prý velmi náchylná na vlnatku.

Pokud vás tedy neodrazují rozměry, pozvolný růst a ne zrovna časné první kvetení, je to vhodná a hezká rostlina. Není sice nějak výrazná svým vzhledem, o to více však potěší, když rozkvetě. Možná se vám to podaří dříve nežli mě. Tož hodně Sluníčka a radosti.

Různé a všelijaké z daleka i zblízka

I do pekla se jde ve dvou veseleji

To byl ústřední citát zprávičky, která mi nedávno přišla e-mailem. Dále se tam už nepsalo skoro nic mimořádného. Jen to, že nějaká Jana a nějaký Radek se poprvé podepíší společným příjmením dne 29. června 2012 na Městském úřadě v Dolních Kounicích.

Abych zbytečně nenapínal ty, komu třeba ještě nedocvaklo: Jedná se samozřejmě o našeho Radka Čecha a Janu Procházkovou. Dobře je znáte z přednášek a třeba z výstavy, kde se oba činí v užitečné službě. Nezbyvá, než jim popřát do dalšího spolunažívání hodně Lásky – ostatní už přijde samo –, a když jsem citátem začal, citátem se i rozloučím: „Nemá cenu chodit dlouho kolem horké kaše. Na počátku bylo slovo, budoucnost je vaše.“

Polskie Towarzystwo Kaktusowo-Sukulentowe

Přišel mi e-mailem tip na webové stránky tohoto polského sdružení. Stránky mají sympatický podtitul „Pomáhej, poznávej a chraň“. Sympatická je i úvodní česká verze stránek, byť je čeština poněkud kostrbatá. Stránky jsou docela bohaté a obsáhlé. Než psát dlouhý popis, doporučuji: Podívejte se sami: <http://www.kaktusy-sukulenty.pl>

Nabídka velkých dospělých rostlin *Echinocactus grusonii*

Na schůzi výboru v červenci oznámil předseda Stuchlík, že dostal dopis našeho bývalého člena pana Miroslava Urbana. Volně z dopisu:

Pan Urban kvůli své práci nemůže docházet na schůze klubu, kam chodil ještě za předsednictví p. Moučky. Nabízí touto cestou k prodeji velké kvetoucí rostliny *Echinocactus grusonii*. Podle fotografií jsou to krásně pravidelné velké koule. Zaručuje výborný zdravotní stav rostlin, kterých se zbavuje nerad, nemá však dostatek místa a jsou pro něj těžké na manipulaci při stěhování. Do měsíce souhlasí s vrácením rostlin i peněz. Potěšilo by jej, kdyby si rostliny koupil někdo, kdo bude rostliny pěstovat v dobrých podmínkách, ne někde potmě v pokoji, aby nezdegenerovaly.

Dále pan Urban píše o těch rostlinách a o způsobu pěstování: „Tajemství spočívá ve volné kultuře: Po mnoha letech ve skleníku, kdy bych se za ně styděl (a dva téměř uhynuly), je mám asi od r. 90 venku od 15. 4. do 15. 10. bez ochrany před deštěm (jen pokud např. v dubnu je zima a prší, dám na ně igelit). Nejenže žádný neuhynul, ale úžasně se během pěti let změnily z oblud na krasavce.“

Rostliny normálně kvetou od srpna, ale díky počasi konce června, nasadily poupata už v červenci. Někdy dokvétají ještě v listopadu doma, kam je na zimu stěhuje nemaje vytápěný skleník.

Dopis končí vzpomínkou na Ing. Neumanna, který rovněž pěstoval kaktusy venku a na výstavách patřily k nejkrásnějším. Kam se hrabe stoletý gruson z univerzitní botanické zahrady.

Kontakt na p. Miroslava Urbana: Fryčajova 46, Brno-Obřany, tel. 777 00 36 11.

Z Pacheca do Pacheca oklikou přes střední Evropu

Nadpis ačkoliv vypůjčený od Vojtěcha Friče je zde na místě. Tentokrát bude podobnou cestu absolvovat vnuk Karaí Pukú (Dlouhého lovce).

Zřejmě poprvé od setkání české a paraguayské větve Fričů přijede jeden z Čamakoků do České republiky. Bude to Rodolfo Ferreira Fric u příležitosti vydání své knihy Indiánská knížka. Kniha má vyjít v září a Rodolfo má naplánovanou cestu a asi měsíční pobyt u nás v září a v říjnu.

Více informací na následujících adresách:

- Informace o Rodolfovi, knize a programu cesty:
<http://rodolfo-ferreira-fric.blogspot.cz>
- Film, který vysílala Česká televize 2 někdy v roce 2006. Pojednává o Vojtěchu Fričovi, jeho životě a dílu, o jeho paraguayských příbuzných a drobně o činnosti společnosti Checomacoco: <http://goo.gl/WZYZR> a . . . /L0vxn
- Občanské sdružení Checomacoco: www.checomacoco.cz

Fotka na plakát

Dokončení z minula

Fotografie poskytli Jana Procházková (Čechová), Martin Hotárek, Otto Klicnar, Petr Metela, Pavel Pavlíček (ano, ten z Chrudími☺), Sylva Urbanová a já. trochu mě překvapilo, že se tentokrát nepokusil o hatrick Jan Ziegrosser. Možná ze skromnosti. Nevěřím totiž, že by mu došly obrázky☺.

Nejvíce bodů – 13 – nasbíral snímek *Rebutia fischeriana* od Pavla Pavlíčka. Blahopřeji! Skončil na velkých plakátech. Druhý byl Janin snímek lobivie, ten dostal 8 bodů a o třetí místo se dělí dva tříbodové snímky – jeden od Jany a druhý můj. Poslední body 2 a 1 jsme si opět rozebrali s Janou.

Některé snímky uvidíte dále v čísle. Zajímavostí je, že když mě požádali, abych narychlo nachystal malé letáčky, které nám (a sobě) tiskl ve Čtyřlístku, vybral jsem bez velkého rozmyšlení fotografii lobivie, která potom za pár dní vyhrála druhé místo. Jsem rád, že se mi to podařilo vybrat takto nezávisle a přitom spravedlivě.

A hlavní nakonec: Znovu děkuji všem zúčastněným, kteří poslali obrázky. Třeba to propříště povzbudí ostatní. Blahopřeji vítězům. Pavlu Pavlíčkovi za vítěznou fotku a Janě Čechové za další místa, jakož i za největší úspěšnost (bodovaly všechny tři její nasazené fotky).

Jak by měla být foka na plakát?

K tomuto povídání mě přiměl dotaz z nadpisu i debaty a přemýšlení nad tím, kterou fotku vybrat a proč. Měl jsem před očima mnoho obrázků různého charakteru a různé kvality. Na

každém mě něco zaujalo, něčím se mi třeba líbil, většinou byl kvalitní, na plakát se však často nehodil. Ne každá fotografie se totiž hodí ke každému účelu.

Co by si měl fotograf uvědomit, než stiskne spoušť? Především už zmíněný *účel*. K čemu ta fotka bude.

- Chci si zdokumentovat, kde ta rostlina byla a jak vypadala?
- Chci fotku zveřejnit v odborném tisku?
- Chci ji pojmout výtvarně?
- Zaujal mě nějaký detail, hra světla, stínů a barev?
- Chci ji na obraz/kalendář/plakát?

A včel nastane kolotoč faktorů, které je třeba vzít v úvahu a přiřadit je k patřičnému účelu. Schválně nebudu psát, který se k čemu hodí. Některé se navíc vzájemně ovlivňují. Každý má jinou váhu. To nechám na vás. Snažte se. Není to těžké.

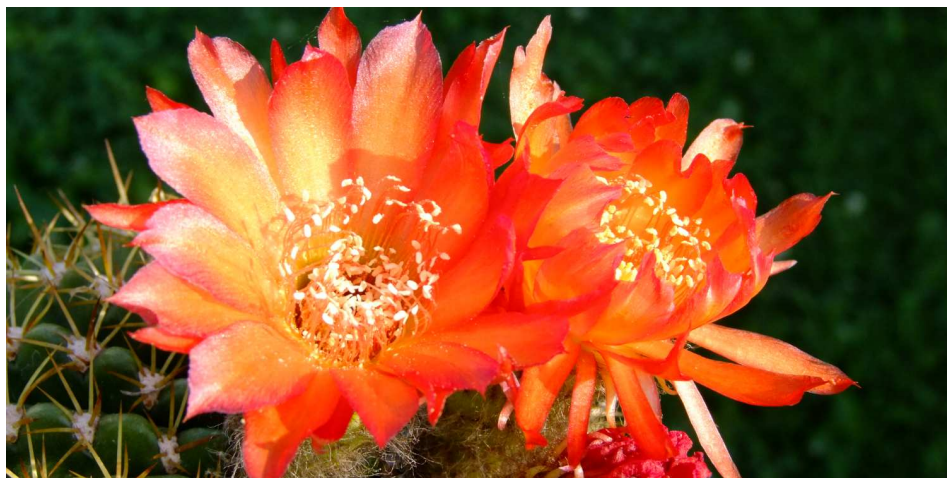
- Výřez a kompozice (i s ohledem na rozměry, tvar, barvy... média mimo vlastní obrázek, třeba ten plakát) viz též Azet 4/2010
- Pozadí fotografie (reálné, přirozené, potlačené např. hloubkou ostrosti, barvou, doplňková barva..., odstraněné, čtverečkovaný papír, dodatečně doplněné)
- Osvětlení (přirozené, umělé/umělecké, bleskem, přímé, rozptýlené, přizpůsobené, přibarvené...)
- Expozice a další nastavení (záměrná pod/přeexpozice, na co je zaostřeno, hloubka ostrosti...)
- Dodatečné úpravy v grafickém editoru (pozadí, deformace, změna dynamického rozsahu, barvy, vyvážení bílé...)
- Použitá technika a vybavení

A téměř na konec – jaký kaktus a jak fotit na plakát:

- Mělo by jít na první pohled poznat, že je to kaktus.
- Tělo by mělo být zajímavé, třeba hezky otrněné.
- Měl by mít květy.
- Květy by měly mít jasnou, přitažlivou, „koukavou“ barvu.
- Pozadí by nemělo přitahovat pozornost, mělo by být mírně potlačeno (barevně, ztmaveno, rozostřeno).
- Nic z toho nemusí být podmínkou.

Zapomněl jsem na něco? Doplněte mě, prosím. Víím dobře, že se zde nemohu rozepisovat k tématu důkladně, ač bych i rád. Víím, že jsem nakouls a vy dožvýkáte (nebo vyplivnete) sami. Co však mohu nakonec poradit: Chodte s očima otevřenýma. Někdy se zastavte. Dívejte se kolem sebe. Porovnávejte. Přemýšlejte. Třeba o tom, zda se vám něco líbí nebo vám něco neseďí. Co se vám na tom (ne)líbí. Proč se vám to (ne)líbí. Jaký byl autorův záměr (co tím chtěl říci/naznačit/vyjádrnit). Zda se to povedlo. Jak byste to udělali vy... – A jednou si uvědomíte, že jste se takto zastavili a zadívali v okamžiku, kdy berete do rukou fotoaparát s úmyslem stisknout spoušť. V tom okamžiku jste na nejlepší cestě k dobrému obrázku.

K tomu už jen: „Dobré světlo!“

Kvetoucí rostlina Soehrensia bruchii

Popis orázků na s. 41:

Jana Procházková a Radek Čech; Fotky na plakát, 3. místo, Jana Procházková a Josef; Makrofoto mobilním telefonem: Semenáčky Eriocereus martinii, průměr 2 mm

Azet – zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno – Neprodejně – Redakce, jazyková úprava, sazba: Josef Polách – sazba systémem \TeX s použitím písma Lido – tisk: Tiskárna Indra – vytvořeno s použitím legálního a svobodného softwaru – aniž bylo vědomě ublíženo živým tvorům – v článcích byly opraveny jazykové a typografické chyby, beze změny smyslu sdělení, není-li uvedeno u příspěvku jinak – připomínky, náměty, příspěvky prosím na adresu josef@polach.org